

Ruimte voor de stad

Raadsprogramma 2018 - 2022

CDA

 ChristenUnie

Culemborg **V**an **N**u

D66

GROENLINKS

 PvdA

Inleiding	4
Democratisch akkoord	6
Uitgangspunten	7
Randvoorwaarden	8
Spelregels voor het samenspel tussen raad en college	8
Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?	9
Zorgzame stad.....	10
Uitgangspunten	10
We hebben overeenstemming over.....	11
We moeten de komende periode keuzes maken rond.....	12
Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?	12
Sociale Stad.....	13
Uitgangspunten	13
We hebben overeenstemming over.....	14
We moeten de komende vier jaar keuzes maken rond	15
Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?	15
Groene Stad	16
Uitgangspunten	16
We hebben overeenstemming over.....	17
We moeten de komende vier jaar keuzes maken over.....	19
Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?	20
Uitgangspunten	21
We hebben overeenstemming over.....	22
Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?	23
Ondernemende stad	24
Uitgangspunten	24
We hebben overeenstemming over.....	25
Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?	27
Financiële doorrekening ‘Ruimte voor de stad’ in een oogopslag.....	28

Inleiding

Veel Culemborgers hebben op 21 maart hun stem uitgebracht. Naast een gevoel van dankbaarheid en trots, maakt dat de gemeenteraad nog bewuster van haar verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van Culemborg. Samen met inwoners, ondernemers, initiatiefnemers, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke organisaties willen we de komende vier jaar aan deze verantwoordelijkheid invulling geven. We staan daarbij aan de vooravond van allerlei ontwikkelingen op het gebied van zorg, in het sociale en fysieke domein, een energietransitie en een duurzaamheidsagenda. Deze uitdagingen brengen concrete opgaven voor het lokale beleid met zich mee.

Tegelijkertijd zien we dat het samenspel tussen bewoners en lokale politiek is veranderd: bewoners zijn mondiger geworden en beïnvloeden ook via de sociale media de (politieke) menings- en besluitvorming. Sommige bewoners willen meer invloed op het besluitvormingsproces. En er is ook een groep die zaken zélf wil aanpakken: van de aanleg van een buurtplein, de organisatie van een cultureel evenement tot het aanpakken van de energietransitie. Dit vraagt om het bieden van ruimte aan initiatieven door waar mogelijk administratieve lasten te verminderen en overbodige regels te schrappen. Ook vraagt dit van de raad om een andere benadering, met een andere rol- & taakverdeling tussen raad, college en inwoners. In dit raadsprogramma vertellen we u graag hoe we dit willen aanpakken, op een manier die bij Culemborg past.

Het raadsprogramma 2018-2022 'Ruimte voor de stad' laat zien hoe acht fracties¹ de komende vier jaar invulling willen geven aan deze ambities voor onze stad. De belangrijkste opgaven waarvoor Culemborg staat, zijn in dit document beschreven rondom vijf kernthema's: Culemborg als groene stad, leefbare stad, sociale stad, zorgzame stad en ondernemende stad.

Vertrouwen in en draagvlak voor lokaal beleid is niet vanzelfsprekend, daar moeten we ons als raadsleden stevig voor inspannen en dat blijven we ook deze raadsperiode zeker doen: voor, door en met de stad. We zoeken daarom naar nieuwe vormen om met alle betrokkenen samen te werken, om zo – samen met ú – de lokale democratie in Culemborg sterk en levendig te houden.

¹ De SP heeft samen met Culemborg Centraal, CDA, ChristenUnie, PvdA, D66, GroenLinks en Culemborg Van Nu meegewerkt aan de totstandkoming van een raadsprogramma en heeft uiteindelijk besloten dit raadsprogramma niet te ondertekenen.

Democratisch akkoord

De gemeenteraad heeft ingezet op een zo raadsbreed mogelijk raadsprogramma, waarbij zeven fracties samen afspraken hebben gemaakt over de opgaven die zij de komende 4 jaar voor Culemborg zien. We willen lokaal beleid dat aansluit bij wat leeft in de stad, gebruik maakt van aanwezige expertise en ervaringen, en ruimte geeft aan maatschappelijke en particuliere initiatieven. Dat betekent dat de wij bij beleidsvorming waar mogelijk en gewenst zoeken naar nieuwe vormen van samenwerking met bewoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties in de stad. De vraag hóe we van Culemborg een groene, leefbare, sociale, zorgzame én ondernemende stad maken, kunnen we alleen beantwoorden: samen met de betrokkenen. Vandaar ook dat het motto van dit raadsprogramma luidt 'Ruimte voor de stad'.

Onderdeel van dit raadsprogramma is het zogeheten 'democratisch akkoord', waarin we de werkwijze van de gemeenteraad beschrijven en het samenspel aangeven tussen raad, college, werkorganisatie en de stad: hoe kunnen we zo goed mogelijk elkaars expertise en ervaringen gebruiken en de zeggenschap onderling verdelen? Dit doen we aan de hand van zeven belangrijke democratische bouwstenen. Deze bouwstenen vormen de uitgangspunten van dit raadsprogramma: ze zijn met elkaar verbonden en versterken elkaar. Een voorbeeld: een wijkgerichte aanpak (bouwsteen 7) vraagt om betrokkenheid van zoveel mogelijk inwoners (bouwsteen 1) en een lokale politiek die deze aanpak een goede democratische inbedding geeft (bouwsteen 4). Door bij nieuw beleid alle bouwstenen aandacht te geven, krijgt onze nieuwe aanpak een solide basis.

Democratisch akkoord

We versterken het samenspel tussen raad, college, werkorganisatie en bewoners en verdelen onderling de zeggenschap, om zo elkaars expertise en ervaringen optimaal te gebruiken, eigen verantwoordelijkheid te stimuleren en draagvlak voor nieuw beleid te vergroten.

Uitgangspunten

Bouwsteen 1 Inclusieve democratie: hoe organiseren we samenspraak, zodat iedereen gehoord wordt en kan meedoen (inclusie); er respect is voor anders denkenden, en openheid & transparantie centraal komen te staan in onze besluitvorming? We hebben oog voor de 'stille' bewoners wiens stem nu vaak niet gehoord wordt. Samenspraak moet recht doen aan de samenstelling van de samenleving.

Bouwsteen 2 Gedeelde zeggenschap: hoe verdelen we de zeggenschap over de Culemborgse samenleving? Het publieke domein is van ons allemaal en bewoners willen meer zeggenschap over de invulling van beleid dat hun eigen leefomgeving betreft. We experimenteren met werkvormen die inwoners ook écht medeverantwoordelijk maken en eigenaarschap geven, zoals buurtbudgetten en burgerbegroting.

Bouwsteen 3 Een lokale democratische samenleving: hoe werken we als gemeente meer van buiten naar binnen? De Culemborgse samenleving is de opdrachtgever van gemeentelijk beleid en bewoners zijn onze partners. Traditioneel kijken gemeenten vooral van binnen naar buiten: wat moet geregeld worden en welke wet- & regelgeving geldt daarvoor. Wij draaien dit om: 'Ja, mits' in plaats van 'Nee, tenzij'. De werkorganisatie, raad en college hebben hierin al stappen gezet en we bouwen dit graag verder uit.

Bouwsteen 4 Nieuwe politiek: hoe kunnen gemeenteraadsleden hun rol in deze veranderende samenleving en gemeente effectiever invullen? Vragen als: hoe sluiten we als raadsleden beter aan bij wat leeft in de stad en zorgen we voor meer samenwerking met betrokkenen? Hoe gaan we om met maatschappelijke initiatieven? Wat laten we aan de samenleving, wat aan het college en wat blijven we vooral zelf doen? Hoe zien wij onze rol en taak als democratisch gekozen politiek orgaan? En hoe legt de raad periodiek verantwoording af aan de stad over onze inspanningen? Over deze (en ongetwijfeld andere) vragen gaan we met elkaar in gesprek.

Bouwsteen 5 Democratie in het gemeentehuis: hoe komt de Culemborgse samenleving meer centraal te staan in de werkorganisatie? Niet het ritme van de beleidscyclus, maar het ritme van de samenleving is leidend. Dat vraagt om ambtenaren die de nieuwe aanpak onderschrijven, die weten wat er van hen verwacht wordt en die ook vanuit het perspectief van bewoners naar beleid en initiatieven kijken. Om dat te kunnen waarmaken, beschikken ambtenaren over goede democratische en communicatieve competenties

Bouwsteen 6 Maatschappelijke democratie: welke nieuwe vormen van samenwerking kunnen we inzetten bij het aanpakken van de opgaven voor onze stad? Het stadsgesprek is inmiddels een vertrouwd fenomeen, maar er zijn nog veel meer vormen om de samenwerking tussen stad en bestuur vorm te geven (www.participatiewijzer.nl). Vernieuwen is nooit een doel op zich, maar een nieuwe aanpak is nu wel nodig om alle veranderingen te realiseren: de energietransitie, de veranderingen in het sociaal domein en de nieuwe Omgevingswet vragen om andere werkvormen. In welke vorm draagt zeggenschap bij aan meer betrokkenheid van bewoners bij hun eigen leefomgeving? En hoe geven we eigen initiatieven van bewoners meer ruimte?

Bouwsteen 7 Maatwerk van straat tot wijk: hoe zorgen we voor maatwerk bij participatie in eigen straat en wijk? Bij elke maatschappelijke opgave zijn bewoners en andere belanghebbenden betrokken. Ieder met hun eigen ambities, die vragen om een specifieke aanpak of beslissing van de gemeente. Niet iedereen zal tevreden zijn met een genomen besluit, maar we kunnen wel ervoor zorgen dat mensen zich gezien en gehoord voelen. We bouwen daarom voort op onze ervaringen met buurtpanels en 'Buurt Bestuurt'. En we onderzoeken of we wijkgebonden budgetten kunnen inzetten.

Randvoorwaarden

Om bouwstenen en spelregels te kunnen toepassen is een aantal randvoorwaarden noodzakelijk:

1. Netwerk voor en door de stad

Dit raadsprogramma vraagt om een levendig samenspel tussen raad, college, werkorganisatie en de stad. (Groepen) mensen moeten elkaar makkelijk kunnen vinden om hun expertise en ervaringen te kunnen delen met elkaar, maar ook met de gemeente. Dat vraagt om ondersteunend, activerend en faciliterend beleid vanuit de gemeente.

We vragen het college om op korte termijn te inventariseren welke ondersteunende applicaties en/of methodieken de raad kunnen ondersteunen bij het realiseren van onze ambities in het democratisch akkoord als het gaat om samenspel gemeente met bewoners en bewoners onderling.

Doelen:

- *de samenwerking tussen (groepen) mensen binnen Culemborg ondersteunen*
- *het samenspel tussen raad, college, werkorganisatie en bewoners activeren; en*
- *daarmee op middellange termijn een netwerk creëren van betrokken personen/organisaties in de stad.*

2. Deskundigheidsbevordering van betrokkenen

Elke opgave voor onze stad kent andere betrokken partijen, die ieder hun eigen wensen en eigen belang inbrengen. Dat betekent voor de gemeente maatwerk leveren: het kiezen van de juiste vormen van samenwerking, bijbehorende werkvormen en activerende begeleiding, vraagt om een investering in de deskundigheid van betrokkenen (raadsleden, wethouders, werkorganisatie en wellicht ook betrokkenen uit de stad).

We vragen het college op korte termijn te inventariseren welke behoefte aan deskundigheidsbevordering nodig is voor betrokken partijen en hiervoor een ontwikkelplan op te stellen.

3. Kwaliteit lokale nieuwsvoorziening

We willen de kwaliteit van de lokale nieuwsvoorziening in Culemborg borgen.

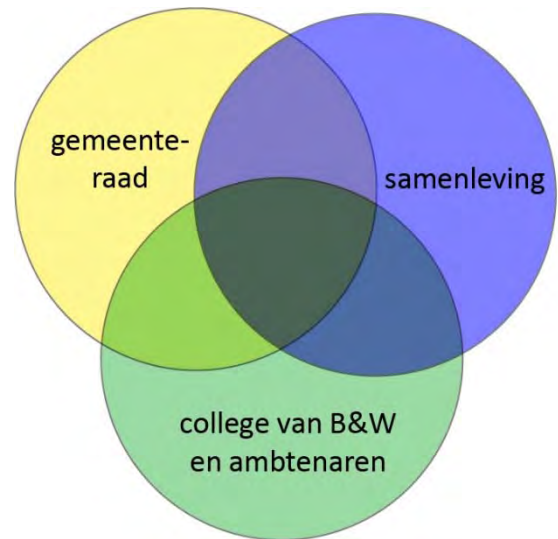
We vragen het college om op korte termijn te inventariseren hoe de lokale nieuwsvoorziening nu plaatsvindt en op middellange termijn via benchmark-onderzoek naar lokale nieuwsvoorziening te laten doen bij vergelijkbare collega-gemeenten en te onderzoeken welk beleid evt. nodig is om de kwaliteit van de lokale nieuwsvoorziening in Culemborg te borgen.

Spelregels voor het samenspel tussen raad en college

Werken met een raadsprogramma waaraan maar liefst zeven partijen deelnemen, betekent dat niet iedere deelnemende fractie vertegenwoordigd is in het college. Dat maakt dat er een aantal expliciete spelregels nodig zijn om het samenspel tussen gemeenteraad en college van B&W te borgen.

- > Raad en college van B&W werken dualistisch: hun taken en rollen zijn expliciet gescheiden.
- > College werkt voor de gehele raad en voert de opgaven in het raadsprogramma uit.
- > Wethouders geven commitment aan de werkwijze & aanpak van het raadsprogramma.
- > Wethouders profileren zich niet als vertegenwoordigers van een bepaalde partij, maar als vertegenwoordigers van de raad: zij verdelen hun tijd en aandacht over de deelnemende partijen. Ofwel: wethouders overleggen niet exclusief met de eigen fracties.
- > Wethouders leggen aan de raad verantwoording af over de uitvoering van het raadsprogramma.
- > De nieuwe werkwijze vraagt om een nieuwe structuur voor overleg- en besluitvorming binnen de raad met toegankelijke overlegtijden voor betrokkenen uit de stad. Bijvoorbeeld het BOBT-vergadermodel waarbij de raad eerst in de **B**eeldvormende fase informatie ophaalt uit de stad, in de **O**ordeelsvorming debatteert, in een formele raadsvergadering **B**esluiten neemt en tenslotte **T**oezicht houdt op de genomen besluiten.
- > De samenwerking tussen raad en college is in deze vorm nieuw voor Culemborg en zullen we al lerende optimaliseren (*lerende politiek*) : wij organiseren periodiek een proces-overleg (intervisie) tussen college en enkele raadsleden om de voortgang en samenwerking in de praktijk te monitoren.

Het samenspel tussen samenleving, gemeenteraad en college

Inleiding op de vijf kringen

Voor dit raadsprogramma behouden we wat goed werkt, verbeteren we waar dit kan én vernieuwen we waar dit nodig en gewenst is. Het is een programma op hoofdlijnen, waarbij we per kernthema aangeven:

- Hoe ziet de maatschappelijke opgave eruit: waar staan we nu en waar willen we naartoe werken?
- Over welke opgaven hebben de fracties nu al overeenstemming? Deze leggen zij als opdracht bij het college ter uitvoering, waarbij onderscheid is gemaakt tussen keuzes op korte, middellange en lange termijn.
- Over welke opgaven hebben de fracties nog geen overeenstemming en moeten zij (waar mogelijk en gewenst in samenspraak met belanghebbenden) nog keuzes maken?

Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?

	DEMOCRATISCH AKKOORD	€ 30.000	€ 25.000
	PER INWONER	€ 1,07	€ 0,89

Zorgzame stad

In Culemborg vinden we het belangrijk dat de ondersteuning bij zelfstandig leven met een ziekte of beperking (WMO), bij werk & inkomen (participatie) en bij opvoeden & opgroeien (jeugdhulp) goed en zorgvuldig geregeld is. Er is al veel bereikt, dus willen we nog meer inzetten op het verbeteren van de samenwerking en het ontschotten van organisaties, regelingen en dossiers. We zetten het bestaande beleid voort om te sturen op effect.

Uitgangspunten

Inwoners ervaren dat:

- > als ze een hulpvraag hebben er oprecht aandacht is voor hen als mens: zij staan centraal en niet de regels;
- > als ze (tijdelijk) niet of minder goed kunnen participeren door (deels) ontbreken van regie op het eigen leven er voldoende ondersteuning is, zodat zij tot hun recht komen
- > de zorg toegankelijk is en makkelijk bereikbaar (indien mogelijk lokaal), zonder (te) lange wachtlijsten;
- > er duidelijke regie is op hun hulpvraag en dat ze niet van het kastje naar de muur gestuurd worden: 1 gezin, 1 plan, 1 contactpersoon;
- > dat hun contactpersoon slagvaardig kan opereren over de verschillende domeinen en vergoedingssystemen heen;
- > er meer aandacht is voor preventie omdat voorkomen vaak beter is dan genezen;
- > als ze vrijwilligerswerk doen ze samen werken met professionals, maar niet hun taken hoeven over te nemen. En dat ze daarbij erkenning en ondersteuning krijgen.

Zorgzame stad

De ondersteuning bij zelfstandig leven met een ziekte of beperking (WMO), bij werk & inkomen (participatie) en bij opvoeden & opgroeien (jeugdhulp) is goed en zorgvuldig geregeld.

We hebben overeenstemming over

Transformatie samenwerking in het sociaal domein

Deze uitgangspunten vragen om een transformatie van de samenwerking in het sociaal domein.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Met een voorstel te komen voor een evaluatie van de samenwerking in het sociaal domein waarin nadrukkelijk wordt meegenomen welke rol en ervaringen de professionals, vrijwilligers en inwoners hebben.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Op basis van de hiervoor genoemde evaluatie met voorstellen te komen voor een verdere transformatie van het sociaal domein.

Toekomstbestendig ouderenbeleid

De groep (vitale) ouderen wordt steeds groter. Dit vraagt om actief beleid zodat ouderen volwaardig kunnen blijven deelnemen.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Een participatietraject te starten om te onderzoeken hoe het Culemborgs ouderenbeleid eruit moet zien. Hierin betreft zij inwoners, ouderenorganisaties en wijk- en welzijnswerk om te verkennen wat zij nodig hebben op het gebied van wonen, meedoen en zorg en het voorkomen van eenzaamheid en onveiligheid. Hierbij wordt actief gezocht naar mogelijkheden om alle groepen ouderen te betrekken, ook zij die niet zo snel meedoen aan een participatietraject.

Huisartsenpost

We verzoeken het college op korte termijn:

- > De mogelijkheden te onderzoeken van uitbreiding van de tijden waarop huisartsenzorg beschikbaar is in Culemborg.

Iedereen kan volwaardig meedoen en heeft regie over het eigen leven

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Aandacht te hebben voor het verbeteren van re-integratiekansen van mensen met een uitkering door minder regels te stellen en meer vertrouwen te hebben in keuzes die mensen zelf maken, met aandacht voor maatwerk en nabijheid;
- > Een voorstel te doen om te komen tot een experiment met de regelarme bijstand.
- > Maatwerk te leveren voor mensen die tussen wal en schip vallen.

We verzoeken het college op middellange termijn:

- > Participatietrajecten te starten om te onderzoeken op welke manier we effectief de basisvaardigheden van onze inwoners kunnen versterken. Om volwaardig te kunnen deelnemen aan deze samenleving heb je bepaalde basisvaardigheden nodig: je moet de taal beheersen, kunnen lezen en schrijven, sociale media wijsheid bezitten, met geld om kunnen gaan etc. Naast inwoners zijn bij die participatietrajecten ook initiatieven als het leerhuis, lokale initiatieven en ondernemers, scholen, zorg- en welzijnsorganisaties betrokken.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Met voorstellen te komen zodat inwoners met een beperking in Culemborg kunnen (blijven) wonen;
- > Met een voorstel te komen voor een loket/aanspreekpunt dat slagvaardig kan opereren voor familieleden van inwoners die acuut crisisopvang nodig hebben;
- > beleid te maken hoe we mensen kunnen helpen (liefst lokaal) die dak- en thuisloos dreigen te worden kunnen helpen.

Kinderen en jongeren krijgen kansen om zich te ontwikkelen

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Met voorstellen te komen zodat alle kinderen geschikt, passend onderwijsaanbod kunnen krijgen;
- > Samen met partners verder actief invulling ontwikkelen van de talentacademie.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Met voorstellen te komen zodat pleegzorgouders aandacht en ondersteuning krijgen.

Armoede en problematische schulden voorkomen

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Voorstellen te doen hoe vroege signalering van schuldenproblematiek vormgegeven wordt en waar de signalering belegd wordt. De raad heeft eerder al middelen vrijgemaakt voor de komst van een budgetcoach.
- > Met voorstellen te komen zodat we kunnen voorkomen dat malafide, particuliere bewindvoerders mensen nog verder de problemen in helpen.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Participatietrajecten te starten om te onderzoeken hoe een actief, lokaal programma eruit zou zien om meer banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Naast inwoners betrekken we hierbij ook Werkzaak, lokale initiatieven en ondernemers, scholen, zorg- en welzijnsorganisaties.

We moeten de komende periode keuzes maken rond

- Hoe we de transformatie in het sociale domein vormgeven en hoeveel geld we daarvoor over hebben.
- Hoe we Reserve Sociaal Domein behouden voor het Sociaal Domein.
- Hoe we ervoor zorgen dat er genoeg geld beschikbaar blijft voor het sociaal domein als na 2019 de middelen van het sociaal domein opgaan in de algemene middelen.

Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?

ZORGZAME STAD	€ 10.000	
PER INWONER	€ 0,36	

Sociale Stad

Voor ons telt iedereen mee. Onze ambitie: alle inwoners kunnen meedoen, financieel rondkomen en kansrijk opgroeien en voelen zich verbonden met onze stad.

Goede voorzieningen op het gebied van sport en cultuur zijn essentieel. Daarnaast is het van belang dat de gemeente zichtbaar is in de buurten & wijken en waar nodig verbindt, helpt en faciliteert.

Culemborg als sociale stad zet zich in voor alle verschillende groepen. Of het nu gaat om ouderen die veilig de straat opgaan, jongeren die kansrijk opgroeien of het creëren van veilige buurten. Dit willen we met zeggenschap van de buurtbewoners bereiken. Een sociale stad creëren we niet alleen, maar met onze inwoners, vrijwilligers, (sociale) ondernemers en andere partners. Op deze manier leveren we samen een bijdrage op maat aan een veiliger en socialer Culemborg.

Uitgangspunten

- > Sociale stabiliteit;
- > Sociale samenhang en welzijn;
- > Cultuur en sport als bindmiddel;
- > Veilig en kansrijk opgroeien;
- > Veilige buurten.

Sociale stad

Voor ons telt iedereen mee. Onze ambitie is dat alle inwoners kunnen meedoen, financieel rondkomen en kansrijk opgroeien en zich verbonden voelen met onze stad.

We hebben overeenstemming over

Sociale stabiliteit

We willen minder sociale ongelijkheid tussen groepen.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > De inburgering van nieuwe Culemborgers (nog) beter te faciliteren en culturele ontmoetingen te stimuleren.

Sociale samenhang en welzijn

We stimuleren het contact tussen bevolkingsgroepen.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Samen met inwoners op zoek te gaan naar 'sociale makelaars' en positieve rolmodellen en inwoners te faciliteren bij het versterken van sociale weerbaarheid.
- > Actief en effectief te sturen op sociaal beleid, waarbij we ons in 2019 specifiek richten op: de thema's 'meedoen en ontmoeten' en 'Zorgen voor'.

Cultuur en sport als bindmiddel

De accommodaties zijn plekken waar verbinding plaatsvindt. Uitgangspunt is dat voorzieningen als theater De Fransche School, bibliotheek, Weeshuismuseum en Kunst Educatie Culemborg behouden blijven voor de stad.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Optimaal gebruik te maken van beschikbare (regionale en landelijke) budgetten om sport en bewegen te stimuleren. Bijvoorbeeld GIDS-gelden (Gezond In De Stad) of JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht).
- > De Cultuurvisie inclusief ontwikkelagenda samen met de stad te herijken en de kansen die Culemborg als Cultuurstad biedt, mee te nemen bij het evenementenbeleid en de totstandkoming van de Stadsvisie.

We verzoeken het college en de raad:

- > Opdracht te geven aan een onafhankelijke derde voor een onafhankelijk onderzoek naar de opheffing van voetbalvereniging SMVC Fair Play.

We verzoeken het college op middellange termijn:

- > Jongeren te betrekken bij de leefomgeving door te starten met bijvoorbeeld kunstprojecten in wijken en het bieden van voldoende (fysieke) plek om hun creatieve talent te ontwikkelen;
- > Te onderzoeken hoe de Culemborg-pas kan bijdragen aan meer toegankelijkheid en deelname van alle Culemborgers aan sport, kunstbeoefening en theaterbezoek;
- > Samen met verenigingen verkennen van mogelijkheden voor zogeheten 'open clubs': een vereniging als ontmoetingsplek voor leden én buurtbewoners;
- > In kaart te brengen hoe de inrichting van recreatieplekken en schoolpleinen kan bijdragen aan de gezondheid van jong en oud. En hierbij te betrekken hoe roken en drugsgebruik te ontmoedigen;
- > Te onderzoeken hoe de openbare ruimte kan worden benut om inwoners te stimuleren om te sporten en te bewegen; denk hierbij aan zogenaamde beweegparken.

De rol van de raad daarin is:

- > In het evenementenbeleid en bij het Cultuurfonds ook de mogelijkheid van een Cultuuragenda voor de stad meenemen.
- > Kaders meegeven aan nota toekomstbestendig sportaccommodatiebeleid met daarin in elk geval aandacht voor samenwerking, benodigde vervanging of uitbreiding en verduurzaming.

Veilig en kansrijk opgroeien

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Het jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds nog beter onder de aandacht van de doelgroep te brengen en waar nodig en in overleg met partners deze met budget of andere initiatieven uit te breiden zodat nog meer kinderen kunnen meedoen;
- > In gesprek te gaan met schoolbesturen over de vrijwillige ouderbijdrage. Doel is om zicht te krijgen op de omvang van de problematiek en de gevolgen van het niet kunnen betalen van de ouderbijdrage en eventueel te verkennen welke mogelijkheden er zijn om dit af te schaffen;
- > Werken met een integraal budget voor de aanpak van uitdagingen op gebied van onderwijs, zorg, welzijn en veiligheid, waarbij maximale ontwikkeling van ieder kind het belangrijkste uitgangspunt is;
- > Samen met VO schoolbesturen de voors -en tegens in kaart te brengen van het huisvesten van verschillende niveaus op verschillende locaties en dit terug te koppelen aan de raad.
- > Samen met betrokkenen te onderzoeken hoe jongeren en hun ouders kunnen worden ondersteund in hun weerbaarheid ten aanzien van sociale media.
- > Binnen huidige werkwijze samen met onze partners extra inzet plegen zodat jongeren van 18+ zonder startkwalificatie deze alsnog kunnen halen;

Wij verzoeken het college op middellange termijn:

- > Samen met partners en jongeren voor het onderdeel 'opvoeden en opgroeien' van de ontwikkelagenda een visie en bijbehorend plan te maken.

Veilige buurten

Inwoners zeggenschap geven over wat veilige buurten zijn.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Mogelijkheden voor inzet van 'buurtverbinders' te onderzoeken om te werken aan sociale samenhang in eigen buurt;
- > Waar nodig en gewenst concept 'Buurt Bestuurt' faciliteren en daarbij starten met een pilot buurtbegroting.

We moeten de komende vier jaar keuzes maken rond

De herijking van ons (jongeren) accommodatiebeleid samen met inwoners en organisaties.

Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?

 SOCIALE STAD	€ 60.000	€ 34.000
 PER INWONER	€ 2,14	€ 1,21

Groene Stad

Culemborg is een duurzame stad, bekend om zijn ecowijk, windmolens en duurzame ondernemers. Ook Culemborg staat voor een enorme verduurzamingsopgave. Dat is een grote uitdaging, waarbij de betrokkenheid van inwoners en ondernemers cruciaal is. Dit vraagt goede communicatie en begeleiding door experts. De verduurzamingsopgave wordt unaniem door partijen gedeeld. Verduurzaming moet financieel haalbaar zijn voor iedereen en mag niet leiden tot ongelijkheid.

Uitgangspunten

- > Verduurzamingsopgave wordt unaniem gedeeld (energieneutraal 2040);
- > Bewonersparticipatie en/of cocreatie is op alle onderwerpen van belang;
- > Aandacht voor negatieve inkomenseffecten, in het bijzonder voor huurders en mensen met een laag inkomen;
- > We stimuleren alle inwoners(groepen) en organisaties tot het nemen van initiatief;
- > Lokale initiatieven faciliteren;
- > De baten van energie-initiatieven komen ten goede aan de inwoners van Culemborg;
- > Beter goed gejat dan slecht bedacht;
- > Duurzame initiatieven zoeken actief naar cofinanciering door derden.

Groene stad

We gaan verder met het verduurzamen van Culemborg en nemen daarin initiatief omdat er lokaal veel kansen liggen voor duurzame energie- opwekking, energiebesparing en het sluiten van lokale ketens; zo gaan we beter met onze grondstoffen om en maken we de stad klaar voor toekomstige generaties.

We hebben overeenstemming over

Duurzame mobiliteit

Wij willen CO2 uitstoot als gevolg van mobiliteit fors terugdringen. Door duurzame vervoersvormen te faciliteren verbeteren we de luchtkwaliteit en dragen we bij aan de energietransitie.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > In samenwerking met ondernemers te verkennen hoe elektrische bevoorrading van de binnenstad kan worden gerealiseerd, inclusief financieringsopties.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > In een mobiliteitsplan uit te werken hoe verduurzaming in het verkeer kan worden gerealiseerd.

De rol van de raad hierin is:

- > Organiseren van meerdere stadsgesprekken en of gesprekken met specifieke groepen;
- > Op excursie gaan naar voorbeelden;
- > Kaderstellend bij mobiliteitsbeleid.

Energietransitie en -neutraliteit

De gemeente geeft het duurzame voorbeeld onder andere door voor 2030 het maatschappelijk vastgoed zoals schoolgebouwen en sportaccommodaties te verduurzamen en wil daarnaast samen met eigenaren van monumentale panden kijken naar kansen voor een (nog) duurzamere toekomst. We spreken mensen, organisaties en private financiering in Culemborg aan, door het sluiten van een gemeente-brede Green Deal Energiek Culemborg met duurzame initiatief- en ondernemers. We faciliteren lokaal gefundeerde duurzame energie-initiatieven en leren van initiatieven in het land. College en raad zoeken gezamenlijk naar de juiste alternatieven voor Culemborg en onderzoeken daarbij ook de mogelijkheden om lokaal energie op te slaan, bijvoorbeeld in duurzame brandstoffen. Wij willen extra aandacht voor het voorkomen van energiearmoede.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Een overkoepelende (communicatie-)strategie te ontwikkelen gericht op een Green Deal Energiek Culemborg met partners in de stad;
- > Samen met gebruikers van panden en lokale energiecorporatie een voorstel uit te werken om de verduurzamingsopgave van gemeentelijke gebouwen (scholen, sportaccommodaties) te versnellen;
- > Jaarlijks te rapporteren over en in samenspraak met raad en Culemborgse samenleving voorstellen te doen voor bruikbare duurzame energie-initiatieven in Culemborg of uit den lande in het kader van de energietransitie ;
- > Bij elk (energie)project in de energietransitie voorstellen op te nemen hoe kansen voor lokale werkgelegenheid kunnen worden benut;
- > Per buurt met inwoners te verkennen hoe de transitie naar een aardgasvrije toekomst eruit kan zien en op basis daarvan met een voorstel komen voor het aardgasvrij maken van woningen. Dit onder regie van de gemeente.
- > Om voor de raad inzichtelijk te maken op welke manier de ondersteuning naar aardgasvrij voor inwoners het beste kan worden ingevuld. Daarbij gaan we zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners opgezadeld worden met voor hen onvoordelige en/of gedwongen keuzes. En we

houden rekening met de keuzemogelijkheden voor huurders en mensen met een lager inkomen door waar nodig ook voor hen extra (financiële) ondersteuning te realiseren;

- > Bij toekomstige nieuwbouw- en transformatieprojecten een hogere ambitie met betrekking tot duurzaamheid af te dwingen bij projectontwikkelaars dan nu het geval is.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > De mogelijkheden te verkennen waarmee maatschappelijk (lokaal) kapitaal (mensen en geld) als cofinanciering kan worden gevonden om de energietransitie te realiseren vertaald in een breed gedragen Culemborgse investeringsagenda voor de komende 20 jaar;
- > Voor de raad een instrumentarium te ontwikkelen om controle te houden op het voorkomen van energiearmoede bij de energietransitie;
- > Bij de energietransitie ook de mogelijkheden van waterstof als alternatieve energiebron en of als energiedrager in combinatie met lokale wind- en zonne-energie te onderzoeken;
- > Met de werkorganisatie van de gemeente in kaart brengen wat voor de toekomstige duurzaamheidsambities aan extra capaciteit nodig en op basis daarvan voorstellen te doen over eventuele aanvullende formatie.

De rol van de raad hierin is:

- > Raadsleden als ambassadeur koppelen aan initiatieven;
- > Excursies naar landelijke voorbeelden;
- > Kaderstellend;
- > De uiteindelijke beslissing nemen over het aardgas vrij maken

Lucht en leefklimaat

We vinden schone lucht voor mensen met COPD en luchtwegaandoeningen belangrijk en willen daar de ons beschikbare middelen voor inzetten. We vinden lokale leefkwaliteit belangrijk en streven naar behoud en verbetering op thema's als geluidhinder, licht, externe veiligheid, bodem- en waterkwaliteit.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > In kaart te brengen welke maatregelen de gemeente kan gebruiken bij de aanpak van luchtkwaliteit.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Met voorstellen te komen over de rol en meerwaarde van biomassa binnen de energietransitie en welke randvoorwaarden we moeten stellen aan biomassa als duurzaam alternatief.

De rol van de raad hierin is:

- > De 'zwaarte' bepalen van het beleid dat wordt ingezet;
- > Lokale en landelijke ontwikkelingen over houtstook volgen en betrekken bij besluitvorming.

Groen, natuur en biodiversiteit

Biodiversiteit vraagt om extensivering, variatie en natuurlijk beheer en we willen meer ambitie in het buitengebied. De agrarische sector en natuurorganisaties zijn hoeders voor het buitengebied en zij krijgen een actieve rol in het natuurlijk beheer en het recreatief gebruik ervan. We willen meer ruimte voor groen en stadslandbouw in de stad bij nieuwbouw, transformatie en inbreiding met aandacht voor de beleef- en gebruikswaarde van dit groen.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Ten aanzien van de Redichemsche Waard het beleid van de vorige gemeenteraad onverkort voort te zetten. Op basis van de uitkomsten van dat proces de lijn doorzetten richting duurzame inrichting en beheer van de volledige Redichemse Waard (plan en ommelanden). Met een duidelijke taak- en rolverdeling voor alle betrokken partijen;
- > In samenwerking met inwoners die bijvoorbeeld (groen)beheertaken op willen pakken een groenkader op te stellen voor nieuwbouw, transformatie en inbreidingsplannen;
- > Een klimaatbestendighedsplan voor de stad te maken met maatregelen gericht op versterking van het (aanwezige) groen en water(structuren) en het verminderen van het verhard oppervlak;
- > Met een beleidsvoorstel te komen om de biodiversiteit in Culemborg (binnenstedelijk en in het buitengebied) te laten toenemen, mede door gemeentelijk groen beheer.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Samen met agrarische sector, natuurorganisaties en andere gebruikers van het buitengebied te komen tot een visie op vitaal platteland, met een concrete uitvoeringsagenda.

De rol van de raad daarin is:

- > Kaderstellend;
- > Financiering toekennen.

Circulaire Economie

We willen lokale ketens van productie, gebruik/consumptie en hergebruik/afval sluiten. We steunen voorlopers in de circulaire en deeleconomie als inspiratie voor anderen. We willen dat de gemeente in haar inkoopbeleid let op de mogelijkheden om lokale ketens te sluiten.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > De principes van circulaire economie op te nemen in het inkoopbeleid.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Een actieplan circulaire economie op te stellen;
- > Ruimte en bekendheid te geven aan innovatief ondernemerschap gericht op het sluiten van (lokale) kringlopen.

De rol van de raad daarin is:

- > Koppelen raadsleden aan innovatieve ondernemers.

We moeten de komende vier jaar keuzes maken over

- a) Hoe ver willen we in de energietransitie gaan in het ondersteunen van lokale initiatieven gericht op duurzame energie?
- b) Hoe ver willen we in het kader van de energietransitie en luchtkwaliteit gaan in het inperken van de keuzevrijheid van inwoners als het gaat om hout stook en biomassa?
- c) In welke mate is duurzaamheid randvoorwaardelijk aan keuzes te maken met betrekking tot de verkeersinfrastructuur en prioriteiten bij langzaam en gemotoriseerd verkeer?
- d) We zullen continu keuzes moeten maken in het tempo waarin wij onze ambities willen doorvoeren. Dit vraagt fine tuning tussen de processen vanuit de gemeentelijke organisatie, college en raad en heeft betrekking op alle thema's ook buiten werkgroep Groene Stad.

Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?

	2018-2022	2023-2027
GROENE STAD	€ 200.000	€15.000
PER INWONER	€ 7,14	€ 0,54

De leefbare stad

Culemborg is een aantrekkelijk gelegen stad met een historische binnenstad en omgeven door groen. We willen dat groene karakter van het buitengebied behouden. Dat kan alleen als de bebouwde kom van Culemborg niet veel verder groeit. Er komt de aankomende jaren dan ook geen ruimte voor grootschalige woningbouwprojecten of veel extra bedrijvigheid. Toch zullen er nieuwe woningen nodig zijn. Dat realiseren we via zowel kleinschalige inbreiding (stedelijke vernieuwing) als uitbreidingen. We gaan binnen de bebouwde kom ruimte bieden aan nieuwe vormen van creativiteit, inspiratie ondernemingszin en vernieuwingskracht, bijvoorbeeld in de Spoorzone. Al biedt Culemborg een aantrekkelijke woonomgeving, toch kan de leefbaarheid nog verder worden verbeterd. Dat willen we samen met wijkbewoners doen: zij krijgen meer invloed op hoe hun wijk wordt ingericht en beheerd. Verder gaan we de leefbaarheid verbeteren door de komende jaren fietsen, wandelen en het gebruik van elektrische (deel-)auto's te stimuleren. Ook gaan we problemen met de ontsluiting van wijken (zoals Parijsch-zuid via de N320) aanpakken. Dat alles werken we verder uit in de stadsvisie samen met inwoners, bedrijven en organisaties.

Uitgangspunten

- > We zorgen voor voldoende beschikbare woningen voor allerlei groepen inwoners. Met name voor jongeren (eigen jongerenhuisvesting), mensen met een laag inkomen en weinig zicht op inkomensgroei, en ouderen met een zorgvraag ('dementievriendelijk'); we hopen hiermee de doorstroming te bevorderen zodat Culemborgers woonruimte naar wens kunnen vinden.
- > Wijkbewoners krijgen meer invloed op de inrichting en het beheer van hun wijk; zo zorgen we voor meer groen en speelmogelijkheden in wijken;
- > We stimuleren de komende jaren fietsen, wandelen en het gebruik van elektrische (deel) auto's;
- > We realiseren meer natuurspeelplaatsen en gaan dit borgen in het nog op te stellen speelruimteplan.

Leefbare stad

Culemborg is een aantrekkelijk gelegen stad met een historische binnenstad. We versterken het groene karakter en de leefbaarheid verder en nemen belangrijke verkeersbesluiten. We doen dit vanuit een integraal plan en met betrokkenheid van inwoners.

We hebben overeenstemming over

Woningbouw

Er komen drie tot vijf nieuwe locaties waar via kleinschalige in- en uitbreiding nieuwe woningen worden gebouwd. Daar komt een vernieuwend aanbod van woningen via tiny houses, projecten voor ouderen in buurt van voorzieningen, centraal wonen en combinaties van wonen-werken-zorgen. Door de beperkte groeimogelijkheden gaan we extra maatregelen nemen om inwoners van onze stad voorrang te geven bij de toewijzingen van goedkopere woningen. Er komen in Culemborg de komende jaren voldoende tijdelijke huurwoningen en een eigen noodopvang.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Om na onderzoek met een onderbouwd voorstel te komen zodat de raad een keuze kan maken voor de drie tot vijf locaties. In totaal gaan we daarbij uit van circa 400 woningen van eerder genoemde woningtypes;
- > Om samen met KleurrijkWonen en CV Parijsch afspraken te maken om inwoners van onze stad voorrang te geven bij de toewijzingen van goedkopere woningen en de doorstroming van 'scheefwoningers'.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Te zorgen voor noodopvang via tijdelijke woningen en een opvang van daklozen.

De rol van de raad daarin is:

- > Het maken van de kaderstellende keuze bij de locatie keuzes;
- > Keuzes maken over de positie van de CV Parijsch (naar aanleiding van het hierboven genoemde onderzoek) en van KleurrijkWonen;
- > Het besluit nemen over de locaties en (zeker bij inbreiding) in gesprek gaan met inwoners en andere direct betrokkenen.

Verkeer

Er komen meer oplaadpunten voor elektrische auto's. We gaan fietsen stimuleren onder meer via deelfietsen en betere fietsenstallingen. Er komt een aantrekkelijke wandelroute vanaf het station naar de binnenstad. Via een nieuw plan gaan we de ontsluiting van Parijsch-Zuid via de N320 verbeteren. Er moet een aantal belangrijke grotere verkeersbesluiten genomen worden. Daarover bestaat zowel politiek als maatschappelijk weinig tot geen 'overeenstemming'.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Een voorstel te maken voor oplaadpunten, deelfietsen en betere stalling van fietsen;
- > Met een voorstel te komen voor de wandelroute station-binnenstad.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Na onderzoek aan de raad een plan voor te leggen om de ontsluiting van de wijk Parijsch via de N320 te verbeteren;
- > Na onderzoek aan de raad een aantal varianten voor te leggen voor aanpassing van de Vianense poort, een fietsbrug over de Lek, de toekomst van het pontveer en een fietstunnel in de omgeving van de spoorzone.

De rol van de raad daarin is:

- > Het kader bepalen ten aanzien van de kosten en gewenste vorm van de wandelroute vanaf station naar binnenstad;

- > De raad moet voor besluitvorming over de genoemde grote verkeersbesluiten de onderzoeksopdrachten over de te onderzoeken varianten en verdere kaders duidelijk formuleren. Nadat de voors en tegens en de kosten goed in beeld zijn gebracht en een stadsgesprek is gevoerd, neemt de raad een besluit.

Meer invloed voor wijkbewoners op hun directe woonomgeving

Buurtbewoners krijgen meer invloed en gaan een grotere rol spelen bij de inrichting en het beheer van hun buurt. Zij krijgen het nadrukkelijk 'meer voor het zeggen'. We gaan samen met buurtbewoners zorgen voor meer groen, natuurspeelplekken en voldoende speeltoestellen en straatmeubilair. Wijkbewoners krijgen meer mogelijkheden om mee te beslissen en worden gestimuleerd om (samen) om openbaar groen te beheren. Hiervoor komt per buurt een jaarlijks budget beschikbaar.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Om bij de uitwerking van het speelruimteplan met een voorstel te komen hoe in de stad meer natuurspeelplaatsen kunnen komen;
- > Om bij de begroting 2019 met een voorstel te komen voor een het (vernieuwde) buurtgewijs beheren en meebeslissen door inwoners. Zo komt er jaarlijks een bedrag beschikbaar voor deze aanpak. Hierbij wordt meegenomen dat de nu voor de hele gemeente beschikbare budgetten en plannen herschikt moeten worden.

De rol van de raad hierin is:

- > De uiteindelijke beslissing nemen bij stedelijke vernieuwing;
- > De raad gaat - werkend met ambassadeurs - regelmatig met buurtbewoners in gesprek. Zo kan indien nodig bijsturing van het college maar ook verwachtingen van (groepen) bewoners plaatsvinden.

Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?

	LEEFBARE STAD	€ 20.000	
	PER INWONER	€ 0,71	

Ondernemende stad

Culemborg is een ondernemende stad: bedrijven, sociale ondernemers en maatschappelijke initiatieven zorgen voor lokale werkgelegenheid, duurzaam ondernemen, onderlinge verbinding en zorg voor elkaar. Sociale ondernemers dragen bij aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken, waar het marktaanbod soms onvoldoende aansluit bij behoeften van kwetsbare inwoners(groepen). Maatschappelijke initiatieven verlevendigen onze stad en maken betrokkenheid bij elkaar en bij onze leefomgeving zichtbaar. Evenementen geven de stad karakter en sfeer. We delen de mooie dingen van onze stad graag met onze gasten, die we willen helpen nog makkelijker de weg naar Culemborg te vinden. Dit alles vanuit een integrale stadvisie, waarin in 2018 het DNA en het karakter van Culemborg wordt vastgelegd. Deze stadvisie gaat de leidraad vormen voor alle deelvisies die Culemborg nu kent.

Uitgangspunten

- > Initiatief en eigenaarschap ligt bij ondernemers/inwoners;
- > Gemeente ondersteunt, faciliteert en haalt blokkades weg;
- > 1 + 1 = 3, de sleutel tot succes ligt in verbinding.

Ondernemende stad

Culemborg ontwikkelt zich verder door volop ruimte te geven aan creatief & sociaal ondernemerschap, innovatie, maatschappelijke initiatieven en door het toeristische karakter nog meer vorm te geven.

We hebben overeenstemming over

Werkgelegenheid

Goede werkgelegenheid is nodig voor een bruisende stad en welzijn van mensen. De inzet van de raad is gericht op het faciliteren van werkgevers bij het verruimen van stage- en arbeidsplaatsen en het creëren van woonruimte voor stagiaires. Samen met Werkzaak wordt onderzocht hoe nog meer mensen met een beperking op de arbeidsmarkt actief kunnen worden. Discriminatie wordt actief tegengegaan.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Te starten met een onderzoek naar de realisatie van een stagecampus, samen met ondernemers en onderwijsaanbieders. Hoe kan woonruimte voor studenten en jongeren worden uitgebreid?
- > Te onderzoeken hoe de samenwerking tussen Werkzaak en (sociaal) ondernemers en vrijwilligers(organisaties) geïntensiveerd kan worden;
- > Een aanjager/ambassadeur te benoemen voor een participatietraject waarmee nieuwkomers worden geholpen bij het starten van een onderneming of het vinden van werk of een stageplaats;
- > Een pilot in te stellen voor een klachtencommissie binnen de ambtelijke organisatie, waar sollicitanten en medewerkers van de gemeente terecht kunnen als ze discriminatie ervaren.

De rol van de raad daarin is:

- > Bewaken van de uitvoering 'Charter diversiteit' die de gemeente al eerder heeft ondertekend (gemeente moet letten op diversiteit in eigen personeelsbeleid).

Samenwerking

Culemborg kent veel kleine bedrijven waarvoor geldt: innovatief, kennisrijk en krachtig, maar vanwege de schaalgrootte afhankelijk van verbinding met anderen. De inzet van de raad is gericht op het stimuleren en ondersteunen van samenwerking. Culemborg zoekt in de regio naar samenwerkingsverbanden, waarbij de kennis-as Amsterdam-Eindhoven (A2) in beeld gebracht wordt. Samenwerking met en tussen ondernemers en ondernemersverenigingen wordt zoveel mogelijk gebundeld. Met de komst van definitieve wettelijke kaders ligt hier een kans om het ondernemersfonds in samenwerking met ondernemers door te ontwikkelen naar (een of) meerdere BIZ-regelingen (BedrijvenInvesteringsZones).

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Een onderzoek in te stellen naar de positie van Culemborg ten opzichte van Amsterdam, Utrecht en Eindhoven als onderdeel van de kennis-as A2;
- > Aansluiting met Regio Fruitdelta te vinden door mogelijk maken van verticale landbouw;
- > Een contactorgaan/-persoon aan te wijzen als vertegenwoordiging van detaillisten en ondernemers.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Het ondernemersfonds in samenwerking met ondernemers verder te ontwikkelen naar BIZ-regelingen.

Innovatie en sociaal ondernemerschap

Innovatie draagt bij aan de werkgelegenheid in Culemborg. Sociale ondernemingen dragen bij aan innovatieve oplossingen waarin overheid en markt vaak nog niet voorzien, als lokaal antwoord op maatschappelijke vraagstukken.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > Een voorstel te doen voor het aanstellen en financieren van een algemeen voor Culemborg werkende kwartiermaker/aanjager/verbinder voor (sociale) ondernemers en andere maatschappelijke initiatiefnemers; in bepaalde gebieden (zoals de Spoorzone) stimuleren we dat er broedplaatsen ontstaan van creativiteit, ondernemingszin en vernieuwingskracht;
- > Een (communicatie)plan voor fondsen- en investeerdersbundeling te maken en uit te voeren (in samenhang met actie Groene Stad).
- > Ruimte voor initiatieven te maken in locatiebeleid.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Het inkoopbeleid en sociaal inkopen verder te ontwikkelen.

De rol van de raad hierin is:

- > Het vormen van een werkgroep, die ideeën verzamelt voor een startup & innovatie community voor (sociale) ondernemers en initiatiefnemers.

Maatschappelijke initiatieven

Initiatieven maken onze stad levendig, creëren betrokkenheid bij elkaar en bij onze leefomgeving en zorgen zo voor meer verbinding. Het is belangrijk om ideeën en initiatieven van inwoners waar mogelijk de ruimte te geven. Het doel is: méér (vitale) initiatieven.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > het uitbreiden van het initiatievenloket met ambtelijke ondersteuning, ook voor wat betreft financiering, crowdfunding en fondsenwerving. Aansluiting bij de kwartiermaker voor sociale ondernemers is wellicht een optie.
- > Culemborgse deelname aan het landelijke platform Right to Challenge.

We verzoeken het college op middellange termijn:

- > Ondersteunen van een community van initiatiefnemers, zodat zij elkaar makkelijker kunnen vinden om kennis en inspiratie te delen. Hierdoor worden initiatieven sterker en komen er meer initiatieven van de grond.

Toerisme en evenementen

Culemborg is met haar historische binnenstad en jachthaven aantrekkelijk voor toeristen en kent een lange traditie van mooie evenementen. Deze kwaliteiten kunnen nog verder ontwikkeld worden. Culemborg verdient meer aandacht als toeristische trekpleister. En toeristen dienen gemakkelijker de weg te vinden naar centrum en aantrekkelijke plekken.

We verzoeken het college op korte termijn:

- > In lijn met de stadsvisie onderzoek te doen naar een belevingsprofiel van Culemborg als toeristische trekpleister en dat (indien nodig) in een participatietraject weer te geven in een nieuwe stadsslogan. Om zo Culemborg (landelijk) nog krachtiger op de kaart zetten.

We verzoeken het college op lange termijn:

- > Het horeca- en evenementenbeleid te vernieuwen op basis van een participatietraject;
- > Onderzoek te doen naar verbetering van de entrees en bewegwijzering naar centrum en aantrekkelijke plekken.

Hoeveel extra geld hebben we hiervoor op korte termijn nodig?

ONDERNEMENDE STAD	€ 30.000	€ 50.000
 PER INWONER	€ 1,07	€ 1,79

Financiële doorrekening 'Ruimte voor de stad' in een oogopslag

